

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/121/2015
Identifikačné číslo spisu: 1013201332
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013201332.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudcov JUDr. Soni Langovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcov: 1/ Škubla & Partneri, s.r.o., IČO: 36 861 154, Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, 2/ Mgr. Martin Škubla, Rýnska 13471/10, Bratislava, konateľ žalobcu 1/, obaja právne zastúpení: JP Legal, s.r.o., Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská informačná služba, Vajnorská 37-39, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 77/33-4-4/2013-SINF zo dňa 23. mája 2013, konajúc o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/178/2013-127 zo dňa 31. októbra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/178/2013-127 zo dňa 31. októbra 2014 p o t v r d z u j e.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/178/2013-144 zo dňa 03.02.2015 p o t v r d z u j e.

Žalobcom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobcov 1/ a 2/, ktorou sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 77/33-4-4/2013-SINF zo dňa 23.05.2013, ktorým zamietol rozklad a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 77/33-4-2/2013-SINF zo dňa 19.04.2013, ktorý odmietol sprístupniť Interný predpis Slovenskej informačnej služby podľa 8 ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z. v spojení s § 17 ods. 8 zákona č. 46/1993 Z.z. o Slovenskej informačnej službe v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí (ďalej len „zákon č. 46/1993 Z.z.“) a nevyhovet žiadosti o jeho sprístupnenie podľa ustanovenia § 17 ods. 8 zákona NR SR č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe (ak bol vydaný), a to jeho znenia v celom rozsahu alebo aspoň jeho ustanovení dotýkajúcich sa ochrany informačného systému alebo evidencie, v ktorej sa

spracúvajú osobné údaje, oprávnenosti prístupu k nim, sprístupňovaní a poskytovaní údajov z nich, ako aj rozsahu, spôsobe a lehote zničenia údajov v tomto informačnom systéme alebo evidencii, v časti týkajúcej sa poskytnutia znenia predmetného interného predpisu alebo jeho ustanovení“.

Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že dňa 12.04.2013 požiadal žalobca 1/ podpísaný konateľom spoločnosti Mgr. Martinom Škublom, žalovaného o sprístupnenie informácií o tom, či bol vydaný interný predpis podľa § 17 ods. 8 zákona č. 46/1993 Z.z. a pokiaľ bol, žiada sprístupniť jeho znenie v celom rozsahu a pokiaľ to nebude možné, tak v rozsahu v akom sa dotýka ochrany informačného systému alebo evidencie, v ktorej sa spracúvali osobné údaje fyzických osôb, oprávnenosti prístupu k nim, sprístupňovaní a poskytovaní údajov z nich, ako aj rozsahu, spôsobe a lehote zničenia údajov v tomto informačnom systéme alebo evidencii Slovenskej informačnej služby. Odpoveďou na info - žiadosť zo dňa 19.04.2013 (č.p. 77/33-4-1/2013-SINF) adresovanú spoločnosti s uvedením aj mena konateľa na platnú adresu podľa aktuálneho výpisu z príslušného obchodného registra spoločnosti žalobcu, žalovaný oznámil, že takýto interný predpis vydaný bol. Podľa rukou dopísanej poznámky uvedenu informáciu zaslal adresátovi e-mailom dňom 24.04.2013 podľa jeho žiadosti na e-mailovú adresu office@skubla.sk titulovanú podľa žiadosti žiadateľa 1/. Rozhodnutím zo dňa 19.04.2013 (č.p.: 77/33-4-2/2013-SINF) žalovaný žiadosti žalobcu nevyhovel v časti týkajúcej sa poskytnutia znenia predmetného interného predpisu alebo jeho ustanovení a požadované informácie žiadateľovi v uvedenej časti neposkytol z dôvodu, že poskytnutie akejkoľvek časti interného predpisu, ktorý je utajovanou písomnosťou, by bolo vyhotovením kópie uvedeného interného predpisu, či už formou výpisu alebo odpisu, ktorú by rovnako SIS muselo označiť podľa § 20 ods. 8 vyhlášky Národného bezpečnostného úradu č. 453/2007 Z.z. rovnakým stupňom utajenia ako samotný interný predpis. Túto okolnosť preto vyhodnotil obmedzenie prístupu k informáciám v súlade s ustanovením § 8 ods. 1 zák. č. 211/200 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a žiadateľovi ju nesprístupnil.

Krajský súd konštatoval, že jedným so zákonom definovaných trvalých obmedzení prístupu k informáciám je obmedzenie prístupu k informáciám týkajúcich sa utajovaných skutočností podľa osobitných predpisov. Pokiaľ oprávnená osoba žiada o sprístupnenie informácií týkajúcich sa utajovaných skutočností môže povinná osoba žiadosti vyhovieť len do tej miery, že sprístupní informáciu (v danom prípade oznámila žiadateľovi, že interný predpis existuje) avšak len za predpokladu, že sprístupnenie takejto informácie nezakazujú osobitné predpisy. Z obsahu žiadosti je zrejmé, že žalobca v čase jej podávania disponoval informáciou o tom, že bol vydaný interný normatívny akt. Bol teda informovaný o konkrétnej veci, o ktorú sa zaujímal, a to do takej miery, v akej jeho právo na prístup k informáciám tohto druhu garantujú ustanovenia zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám. Krajský súd bol toho názoru, že sprístupnenie obsahu tejto utajovanej skutočnosti prekračuje rámec zákona. Preto žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podali žalobca 1/ a žalobca 2/ včas odvolanie. Uviedli, že predmetom konania na krajskom súde boli hlavne dve právne otázky, a to:

- prvá - formálna sa týkala toho, či žalovaný v dôsledku absencie uvedenia obchodného mena žiadateľa (žalobcu 1/) v prvostupňovom rozhodnutí, toto skutočne vydal voči nemu (alebo voči žalobcovi 2/),
- a druhá bola materiálna, tzn. či druhostupňové rozhodnutie (resp. rozhodnutie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo) o nesprístupnení informácie je zákonné, tzn. či žalovaný preukázal a dostatočne odôvodnil, či a prečo je požadovaný Interný predpis utajovanou skutočnosťou (a príp. v akom rozsahu). Žalobcovia nemajú záujem na formálnom zrušení napadnutých rozhodnutí, ale na meritórnom vybavení veci, čiže žalobcovia majú záujem na definitívnom vyriešení otázky, či možno Interný predpis (alebo jeho časť) sprístupniť.

Rozsudok krajského súdu je podľa žalobcov 1/ a 2/ nepreskúmateľný, keďže prvostupňový súd sa nevyjadril k hlavnej otázke, či odôvodnenie druhostupňového rozhodnutia (resp. jemu predchádzajúceho rozhodnutia) je alebo nie je postačujúce. Súd prvého stupňa sa len obmedzil na strohé konštatovanie, že „je treba poukázať na to, že žalobca 1/ nie je objektívne tou osobou, ktorá by bola spôsobilá uvedenú informáciu získať alebo zasahovať do uvedených kompetencií pôvodcu rozhodnutia o stupni utajenia utajovanej skutočnosti“. Z takéhoto konštatovania nevyplýva žiaden konkrétny dôvod, ako k tomuto

záveru krajský súd dospel. Žalobcom nie je zrejmé, ako by mohli zasiahnuť do kompetencií pôvodcu rozhodnutia o stupni utajovanej skutočnosti. Žalobcovia len uvádzali, že žalovaný nepreukázal a neodôvodnil, že Interný predpis (resp. jeho časť) je utajovanou skutočnosťou, pričom podľa názoru žalobcu 1/ tu existujú také skutočnosti, z ktorých je objektívne zrejmé, že Interný predpis (resp. jeho časť) utajovaný nemôže byť.

S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5SŽi/1/2009 zo dňa 03.11.2009 žalobcovia uviedli, že pokiaľ povinná osoba odmietne sprístupniť požadované informácie s odvolaním sa na ochranu utajovaných skutočností, potom je nutné, aby sa v rozhodnutí náležite vysporiadala tak s formálnou, ako aj s materiálnou podmienkou utajenia. Podľa názoru žalobcov neboli ani jedna z uvedených podmienok z nižšie uvedených dôvodov splnená, pričom v tomto smere najskôr poukázali na nesplnenie materiálnej podmienky utajenia, t.j. k reálnej existencii záujmu Slovenskej republiky, ktorý by sprístupnením tejto informácie mohol byť ohrozený.

Pokiaľ ide o existenciu materiálnej podmienky utajenia, žalobcovia ju videli v tom, že záujem Slovenskej republiky, ktorým žalovaný zdôvodňoval potrebu chrániť požadovaný Interný predpis neexistuje, keďže - žalovaný ho v napadnutých rozhodnutiach nijako nepreukázal (dokonca v konaní pred súdom prvého stupňa zotrval na názore, že tak učiniť ani nemusí); - tento sa minimálne sčasti dotýka právneho postavenia tretích osôb, a tak v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z., zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z.z. (ďalej len „zákon o ochrane osobných údajov“), ale hlavne v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a princípov právneho štátu, musí byť aktívne zverejňovaný, resp. (aspoň) na žiadosť sprístupnený.

Žalobcovia namietali, že tak prvostupňové, ako aj druhostupňové rozhodnutie nespĺňa kritéria, ktoré naň v tomto smere kladie rozhodovacia prax Najvyššieho súdu, ktorý v rozsudku sp. zn. 5SŽi/1/2009 zo dňa 03.11.2009 vysvetlil, že: „pod pojmom materiálna podmienka označenia predmetnej informácie za utajovanú skutočnosť je nutné rozumieť objasnenie, prečo naozaj existuje potreba chrániť predmetnú zmluvu v záujme Slovenskej republiky, z čoho vychádza tvrdenie, že Slovenskej republike by mohla byť sprístupnením informácie spôsobená ujma“. V napadnutých administratívnych rozhodnutiach však nie sú konkretizované dôvody, prečo naozaj existuje potreba chrániť požadovaný interný predpis. Postup žalovaného, ktorý v celom rozsahu odmietol sprístupniť Interný predpis je nesprávny a je nielen v rozpore s § 5 ods. 1 písm. b/, d/ a e/ zákona č. 211/2000 Z.z., ktoré požadovaný Interný predpis výslovne ukladá aktívne zverejňovať, ale predovšetkým v rozpore so základnými princípmi právneho štátu.

Tieto princípy akcentoval vo svojej judikatúre aj ESLP v Štrasburgu, na rozhodovaciu činnosť ktorého žalobcovia v podanej žalobe poukázali, a s ktorým sa krajský súd v napadnutom rozsudku takisto nijako nevyrovnal.

Žalobcovia tvrdili, že neexistujú dôvody pre utajenie (celého) Interného predpisu, keďže:

- a) žalovaný v napadnutých rozhodnutiach nijako nepreukázal materiálnu podmienku utajenia, keď nekonkretizoval záujem Slovenskej republiky, ktorý sprístupneniu Interného predpisu bráni; a predovšetkým;
- b) s ohľadom na predmet úpravy Interného predpisu sa tento priamo dotýka právneho postavenia tretích osôb, a preto v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale hlavne judikatúrou ESLP musí byť verejný;
- c) zoznam utajovaných skutočností vznikajúcich v pôsobnosti žalovaného je príliš abstraktný, a preto odkaz naň nemôže objektívne naplniť formálnu podmienku utajenia.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 18.03.2015 k odvolaniu žalobcov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil. Prvostupňový súd v rozsudku jednoznačne špecifikoval dôvody, ktoré ho viedli k meritórnemu zamietnutiu žaloby. Súd po posúdení skutkových a právnych okolností konštatoval, že interný predpis požadovaný žalobcami je utajovanou skutočnosťou a žalobca 1/ nie je

osobou oprávnenou oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami, a preto nie možné zákonným spôsobom žalobcov oboznámiť s jeho obsahom. Uvedený záver súdu žalovaný považuje v danom kontexte skutkových a právnych okolností prejednávanej veci za správnu a jedínú možnú aplikáciu predmetných ustanovení zákona č. 215/2004 Z.z. a na ne nadväzujúcu výnimku ustanovenú v § 8 zákona č. 211/2000 Z.z. Každá iná aplikácia predmetných ustanovení by znamenala zmarenie ich účelu a ohrozovala záujmy Slovenskej republiky.

Materiálne dôvody, resp. správna úvaha, pre ktoré pôvodca rozhoduje o utajení určitej skutočnosti a o určení stupňa jej utajenia je súčasťou iného konania podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 215/2004 Z.z., nie konania podľa zákona č. 211/2000 Z.z. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sž/1/2009, na ktorí poukázali žalobcovia je podľa názoru žalovaného nesprávne interpretovaný a žalovaný v rámci svojho rozhodovacieho procesu v plnej miere zohľadnil ustálenú rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky a ESLP. V nadväznosti na argumentáciu žalobcov týkajúcu sa judikatúry ESLP žalovaný uviedol, že právny názor ESLP je potrebné vykladať v kontexte právnych a skutkových okolností (vrátane časových okolností) konkrétnej prejednávanej veci.

Žalovaný je štátny orgán sui generis, ktorému zákon č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností priznáva na účely podľa tohto zákona postavenie ústredného orgánu štátnej správy. Riaditeľ Slovenskej informačnej služby ako vedúci ústredného orgánu štátnej správy, okrem iného, zodpovedá za ochranu utajovaných skutočností vytvorených, spracovaných alebo archivovaných v pôsobnosti žalovaného. O tom, či písomnosť alebo vec je utajovanou skutočnosťou, rozhoduje jej pôvodca. Pôvodcom na účely zákona č. 215/2004 Z.z. je aj žalovaný, ktorý ako jediný oprávnený subjekt môže rozhodnúť o tom, že písomnosť alebo vec vytvorená v jeho pôsobnosti je utajovanou skutočnosťou chránenou príslušným stupňom utajenia. Stupeň utajenia utajovanej skutočnosti určuje pôvodca na základe posúdenia následkov, ktoré by mohlo spôsobiť sprístupnenie predmetnej utajovanej skutočnosti nepovolanej osobe, t.j. na základe posúdenia materiálnych podmienok. Len pôvodca vie, v kontexte úloh, ktoré plní a informácií, ktorými disponuje, posúdiť záujem Slovenskej republiky na ochrane predmetnej utajovanej skutočnosti pred neoprávnenou manipuláciou. Na túto reálnu objektívnu nemožnosť iného subjektu objektívne posúdiť následky neoprávnenej manipulácie s predmetnou utajovanou skutočnosťou, reflektoval aj zákonodarca, keď ustanovil, že pôvodca utajovanej písomnosti určuje stupeň jej utajenia. Zároveň ustanovil, že aj o zmene stupňa utajenia utajovanej skutočnosti alebo o jeho zrušení môže rozhodnúť len jej pôvodca.

Žalobcovia podali k vyjadreniu žalovaného vyjadrenie zo dňa 13.10.2015, v ktorom uviedli, že napadnuté administratívne rozhodnutia nespĺňajú materiálnu a ani formálnu podmienku utajenia. Navyše v dôsledku absencie obchodného mena a identifikačného čísla žiadateľa v prvostupňovom administratívnom rozhodnutí nemožno vylúčiť vznik fiktívneho rozhodnutia. Podľa názoru žalobcov súd prvého stupňa si pri otázke, komu bolo doručené druhostupňové rozhodnutie nesprávne vyhodnotil skutkový stav.

K otázke judikatúry ESLP žalobcovia uviedli, že Interný predpis, ktorý je predmetom tohto konania upravuje otázky (podrobnosti o ochrane, prístupe, sprístupňovaní, rozsahu, spôsobe a lehoty zničenia údajov žalovaného, ktoré sa nachádzajú v jeho informačných systémoch a evidenciách), ktoré sa dotýkajú súkromia tretích osôb, a tak podľa judikatúry ESLP musia byť dostatočne konkrétne a predovšetkým verejnosti dostupné, keďže v opačnom prípade by došlo k porušeniu pozitívneho záväzku štátu podľa čl. 8 Dohovoru.

ESLP vo veciach tajného sledovania osôb uviedol, že vo vnútroštátnej legislatíve musia byť zabezpečené minimálne požiadavky, aby sa predchádzalo zneužitiu právomoci tajných služieb, okrem iného musí byť stanovený, a teda aj prístupný (i) proces, ktorý je potrebné dodržať v súvislosti s preskúmaním, používaním a uchovaním údajov získaných pri tajnom sledovaní a (ii) okolnosti, za ktorých musí byť materiál pochádzajúci z tajného sledovania vymazaný alebo zničený (obdobne, o. i., Huvig § 34; Amann, § 76; Valenzuela Contreras, § 46; and Prado Bugallo v. Spain, § 30, rozhodnutie ESLP Kennedy proti Spojenému kráľovstvu z 18.05.2010, sťažnosť č. 26839/05, § 152).

Interný predpis, ktorý žalovaný odmieta sprístupniť, práve tieto podmienky popri nedostatočnej úprave všeobecne záväzných právnych predpisov upravuje, tzn. upravuje podrobnosti o informačných systémoch a evidenciách, najmä o oprávnenosti prístupu k nim, sprístupňovaní a poskytovaní údajov z nich a rozsahu, spôsobe a lehote zničenia údajov v informačných systémoch a evidenciách informačnej služby (ust. § 17 ods. 8 zákona č. 46/1993 Z.z.). Za údaje v týchto evidenciách možno považovať aj údaje pochádzajúce z utajenej činnosti SIS o.i. aj pri tajnom použití ITP podľa (§ 10 ods. 1 písm. b/ zákona č. 46/1993 Z.z.). Na základe tohto je potom evidentné, že nezverejnenie týchto ustanovení Interného predpisu v žiadnom prípade nemôže byť v súlade s požiadavkami kladenými Dohovorom tak, ako ho interpretuje ESĽP.

Pre rozhodnutie odvolacieho súdu žalobcovia považujú za kľúčové, aby sa správny súd vyrovnal aj s nasledovnou judikatúrou štrasburského súdu, ktorý vo veci:

- a) Bykov uviedol, že pokiaľ vnútroštátne právo dáva polícii, resp. iným bezpečnostným zložkám v rámci boja proti zločinu diskrečnú právomoc na „určité opatrenia“, avšak tieto bližšie nekonkretizuje, musí zároveň jasne vymedziť ich rozsah, keďže „bolo by v rozpore so zásadou vlády práva, aby právne uváženie poskytnuté exekutive alebo súdom bolo formulované ako neobmedzená moc. Preto právo musí dostatočne jasne uvádzať rozsah každého takéhoto uváženia poskytnutého príslušným orgánom a spôsob jeho výkonu, aby poskytol jednotlivcovi dostatočnú ochranu pred svojvoľnými zásahmi.“
- b) Ekimdzhiev uviedol, že zasahovať do práva jednotlivcov na súkromie podľa čl. 8 Dohovoru možno len v prípade, ak právna úprava stanovuje aj „spôsob použitia a skladovania údajov získaných utajeným spôsobom, opatrenia, ktoré je potrebné prijať pre poskytovanie údajov iným osobám a okolnosti, za ktorých môžu alebo musia byť takéto údaje zničené.“
- c) Rotaru skonštatoval, že Rumunsko porušilo spomínaný pozitívny záväzok, keďže „zákon nestanovuje druh informácií, ktoré sa môžu v utajených súboroch ukladať, kategórie osôb, o ktorých môžu byť takéto informácie ukladané, okolnosti, za akých sú takéto zásahy prípustné alebo postup, ktorý musí byť pri tom rešpektovaný. Podobne, právna úprava nestanovuje časové obmedzenia týkajúce sa držania takýchto informácií.“
- d) Shimovolos skonštatoval porušenie čl. 8 ods. 2 Dohovoru tým, že ministerské opatrenie, ktoré upravovalo podrobnosti o policajnej databáze, v ktorej mali byť uvedené niektoré osobné údaje fyzických osôb, nebolo verejné. Súd vo vzťahu k uvedenému dodal, že bez zverejnenia „podmienok pre zápis osôb do databázy, subjektov oprávnených nariadiť takýto zápis, trvania tohto zásahu, rozsahu takto zapisovaných údajov, postupu pre ukladanie a nakladanie so zozbieranými údajmi a existujúcich kontrolných mechanizmov a garancií proti zneužitiu týchto zásahov“, nemožno hovoriť o dostatočne precíznom vymedzení diskrečnej právomoci vnútroštátnych orgánov;
- e) Silver skonštatoval porušenie práva na súkromie, nakoľko k zhabaniu listových zásielok väzňov došlo pre údajné porušenie nepublikovaného interného predpisu upravujúceho podmienky korešpondencie v rámci väzenského systému.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk <., rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 8 ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám ak požadovaná informácia tvorí utajovanú skutočnosť podľa osobitného zákona alebo je predmetom bankového tajomstva alebo daňového tajomstva podľa osobitného zákona, ku ktorým žiadateľ nemá oprávnený prístup, povinná osoba ju nesprístupní s uvedením odkazu na príslušný právny predpis.

Podľa § 17 ods. 9 zák. č. 46/1993 Z.z. - o Slovenskej informačnej službe na spracúvanie osobných údajov informačnou službou, na evidencie a informačné systémy informačnej služby a na sprístupňovanie údajov z nich sa nevzťahujú osobitné predpisy.

Podľa § 17 ods. 8 zák. č. 46/1993 Z.z. - o Slovenskej informačnej službe riaditeľ upraví interným predpisom podrobnosti o informačných systémoch a evidenciách, najmä o

- a) ich ochrane,
- b) oprávnenosti prístupu k nim,
- c) sprístupňovaní a poskytovaní údajov z nich,
- d) rozsahu, spôsobe a lehote zničenia údajov v informačných systémoch a evidenciách informačnej služby.

Zásadnou právnou otázkou v konaní bolo, či materiálny charakter obmedzenia prístupu k informáciám, možno aplikovať i pri ochrane utajovaných skutočností. Materiálny znak spočíva v tom, že formálne obmedzenie prístupu k informáciám je nevyhnutné podrobiť testu podľa § 12 zákona o slobode informácií.

Podľa § 12 zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám všetky obmedzenia práva na informácie vykonáva povinná osoba tak, že sprístupní požadované informácie vrátane sprievodných informácií po vylúčení tých informácií, pri ktorých to ustanovuje zákon. Oprávnenie odmietnuť sprístupnenie informácie trvá iba dovtedy, kým trvá dôvod nesprístupnenia.

V prípade ochrany utajovaných skutočností materiálny znak obmedzenia prístupu k informáciám nemožno cez ustanovenia § 12 zákona o slobode informácií aplikovať. V tejto časti sa senát stotožňuje s vyjadrením žalovaného, že „materiálne dôvody, resp. správna úvaha, pre ktoré pôvodca rozhoduje o utajení určitej skutočnosti a o určení stupňa jej utajenia je súčasťou iného konania podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 215/2004 Z.z., nie konania podľa zákona č. 211/2000 Z.z.“. Senát poukazuje na prejudikatúru, ktorú tvorí rozsudok NS vo veci 3 Sži/29/2013 zo dňa 11.02.2014 Danko c/a Ministerstvo vnútra SR, kde najvyšší súd uviedol, že „pokiaľ je písomnosť označená stupňom utajenia tak spôsob zabezpečovania aplikácie § 12 zák. č. 211/2000 Z.z. je vždy súčasne „manipuláciou s utajovanou písomnosťou“ v zmysle § 2 vyhlášky č. 453/2007 Z.z. o administratívnej bezpečnosti“. Je potrebné zdôrazniť, že uvedený pojem je vymedzený demonštratívne, preto významne zasahuje do možnosti aplikácie § 12 zákona č. 211/2000 Z.z. v oblasti ochrany utajovaných skutočností.

Systém právnych predpisov SR tvorí nielen formálne, ale aj materiálne jednotný celok, v ktorom si právne predpisy neodporujú, ale sa vo svojich odkazoch dopĺňajú. Materiálna jednota právneho poriadku vylučuje vykladať právny predpis izolovane. Vzhľadom na to i ustanovenia zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám sú obmedzené osobitnými právnymi predpismi, ktoré určujú špeciálny právny režim pre poskytovanie informácií v osobitných prípadoch.

Poskytovanie informácií sa uskutočňovalo v režime administratívneho konania podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám. Žalobca 2/ je konateľom žalobcu 1/. Obsah vnímanej informácie preto žalobca 2/ nadobudol z prejavu vôle žalovaného 2/. Vzhľadom na to, najvyšší súd vyhodnotil, že krajský súd nepochybil keď preskúmal i žalobu žalobcu 2/. Potenciálna procesná

vada spočívajúca v prieskume zákonnosti voči oboj žalobcom nemá vplyv na zákonnosti jeho rozhodnutia.

Je potrebné zdôrazniť, že ust. § 4 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám upravuje sprístupňovanie informácií vo všeobecnom právnom režime a žiadateľom môže byť ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba. Vzhľadom na to sa neskúma aktívna legitímácia žiadateľa vo vzťahu k žiadanej informácii. Pokiaľ by bola konkrétna osoba dotknutá nezákonným zásahom pri nakladaní s informáciami v evidencii žalovaného ide o osobitné konania a rozhodne v individuálnych prípadoch súd, na základe žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy.

Podľa § 17 ods. 6 zákona č. 46/1993 Z.z. ak údaje uchovávané v evidenciách už nie sú na plnenie ustanovených úloh potrebné, alebo ak je na to iný zákonný dôvod, je informačná služba oprávnená tieto údaje uložiť spôsobom, ktorý zabráni každému, okrem súdu, v prístupe k nim.

Odvolačný súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil i napadnuté uznesenie, ktorým nebolo vyhovievané návrhu žalobcov na doplnenie rozsudku. Krajský súd rozhodol o celom predmete konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcom, ktorí nemali úspech v odvolacom konaní, ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.